

Moszka-Petuski, debreceni kitérővel

Aczél Géának

Nincs tömény az ebéd előtt, a házigazda bárgyún magyarázkodik, nem kapott házi pálinkát, ezt mondja, valami lőrét meg nem akart venni. A gázon fazék gulyás gyöngyözik, azt mondják, bikából, a kosárban illatos fehérkenyér. Arra gondolok, hogy hiba volt, jó lenne vodka is, valami egészen olcsó, az áruház nevére kereszelve, borzasztó napon, héten, éven, évtizeden vagyok túl, az kellene, hogy marjon, mert ha nem mar, akkor fáj.

A *Moszka-Petuski* vonal jut az eszembe, miközben lopva iszom egy korty bort az üvegből, csak ahogy lenyitom a panelos bárszekrényt, és meglátom, hogy nincs a palackban dugó. Talán ez jó lesz, gondolom, próbálom elképzelni az ebéd előtti lebegést, ahogy éhgyomorra lenyelem a pálinkát, és megszűnik a rossz, az émelygés, az utálat, és azonnal a fejembe száll, az izmok ellazulnak, a meleg a gyomorból jön, a zakót hamar a széktámlára terítem, de nem vagyok a Moszka-Petuski vonalon, egy korty savanyú bortól semmi nem jön, nemhogy elmúlna a remegés.

Az alkohol csak a könyvekben az élet allegóriája, az egyetlen igaz út és módszer, a valóságban titkolni való harc a túlélésért, Moszkvából mi még el sem indultunk, az oladi lakótelepen nem ismerik az oroszok irgalmatlan, életélvező halálvágyát, és mi itt vagyunk, Szombathely szomorú szélén.

A földszinti lakás olyan, mintha a pincében volnánk, nézek ki a szuterén mély ablakán, ősz van, ilyenkor mindig rám jön a mérlegelhetnék, minden sovány szeptember elsejét számon tartok, hol voltam, mit csináltam, és mit nem. Próbálok lehiggadni, nem lehet ennyire hisztizni, csak mert nincsen szesz, vendégségben vagyok, a vendégség pedig azt jelenti, hogy semmi sem biztos, semmire sem lehet számítani, akkor sem, ha te itattad őket, amikor te voltál soron, akkor sem lehet számítani semmire, mert az nem lesz, amire számítasz, és most számítottam rá, titokban pezsgőt is reméltem, az érkezés öröme, és csak utána a pálinkát, hogy a házigazda gyerekeit már túlcsoorduló jókedvvel, alkoholszagúan vegyem ölbe, ahogyan egy gonosz és figyelmetlen nagybácsihoz illik.

Remek bort hoztam, a vész magával sodor, felbontom, udvariatlanság, de nem tehetek mást, a házigazda olyan ügyesen lamentál, hogy mindenféle kínálásról lemaradok.

A Moszka-Petuski vonalon szesszel lehet lefizetni a kalauzt, attól függ, hány korty, hogy milyen messzire megy az utas. Én idefelé, Komáromnál még kimehettem volna a büfékocsiba, akkor még menthető lett volna a helyzet, de Jókai szülővárosában Jókairól olvastam éppen, kispolgári, nevetséges buzgólkodás. De akkor még mosolyogtam, nem éreztem a vesztemet, Mikszáth szerint a magyar irodalom pápája egy magányos, szórakozott angyal volt, nem e világból való, és szerinte Jókaiiban nem volt semmi vaskos, de valamiért nem tudom ezt elképzelni, nincs

ínyemre, ahogy a langaléta, kopaszodó bohém törleszkedik minden hatalomhoz, és közben mégis csupaszív. Akkor gyanút foghattam volna, hogy baj van, amikor azt olvastam, hogy a debreceni kormányzás alatt az urak csak ittak, borzalmas másnapban telt a forradalom és a szabadságharc, szegyig álltak a hajdúsági züllésben. Kinéztem, Komárom újra egy darab város.

Most meg itt állok, minden szesz nélkül, mást nem tehetek.

Ha tudtam volna, mit nekem a debreceni részegek tömény duhaja, Komáromnál hagyom Jókait a fenébe, és kérek egy konyakot a restiben. Tudom fokozni, idefelé láttam egy lakótelepi bódét, két jó hangú férfi dalolt odabent, „*Hazám, hazám, te mindenem*”, nem is szóltak rosszul. Be kellett volna mennem.

Másnapra semmi nem javul. A vasárnapi húsleves előtt hiába lesem, nincs pohárka az abroszon, a fejem sajog a chilei import lórétől, amit itt mértek, nem is emlékszem, hogy Jerofejev megérkezik-e Petuskiba, vagy csak az alkohol kódós mennyországa várja, ahol a másnapok legyűrése a legkínzóbb kihívás, ahogy itt, Vasban is, különösen, ha tényleg nehéz este volt, és most nehéz, ilyenkor ugyanis nem az a kérdés, hogy iszunk-e, hanem hogyan lehet benn tartani az első kortyot. Alig érek ki a konyhába, elmúlik az émelygésem, nahát, gondolom, mégsem volt olyan veretes a szombat éjjel, már csak a fejem fáj, de kíméletlenül, sürgősen sörre van szükségem, minden más, szánni való módszert elutasítok. Egy pohár sör, és rögtön utána egy feles, aperitifnek. Nincs otthon se sör, se rövid, ezért elindulok, egy kicsit illegetem magam a család előtt, érzem én is, hogy ez ciki, hogy nem illik vasárnap délben egyedül kóborolni egy idegen városban, aztán csöndben becsukom az ajtót. Várom, hogy valamelyik férfi utánam jöjjön, de nincs mozgás. Árulók.

A tegnapi kocsmabódét, ahol Erkelt énekeltek, nem találok, de szerencsére van egy másik, nagyon kicsi, ótvar garázkocsmá, valahogy túlélte, átvészelte az elmúlt tíz évet, a rendszerváltás levegője fogad, az apró pult mögött valóságosan kicsi hűtő, pedig sörcsap nincs, zenetévét szól, és a pult mellett, jobbról két megtermett férfiember táncol. Oladi idill. A Petuskiba tartó vonaton a kupé minden tagja mesélhet egy történetet, a legjobbnak korty vodka a jutalma.

Az úr hetedik napja van, dél, éppen tizenkét óra, és én az oladi lakótelep garázkocsmájában két kopaszodó táncos előtt állva azt kérdezem, van-e kóser szilva. Az asztalok felől és a táncosok is megvetően néznek rám, miféle válogató anyagból van ez a takony, arrébb állok, az automaták felől folytatom, egyre keservebb reménnyel. Hamar kiderül, hogy nincs iható tömény. Se pálinka, se Unicum, se vodka, se tequila, se viszki, semmi. Tegnapi, a gulyás előtt azt képzeltem, még a Hubertusnak is örülnék, de ez csak ábránd volt, csalóka délibáb, a Hubertusnak egyáltalán nem örülök. Mézesszilvát választok, se méz nincs benne, se szilva, hogy jobb lesz-e a Hubertusnál, nem tudom, de legalább elegánsabb.

Rögzítsük megint, vasárnap, déli tizenkét óra, oladi lakótelep, Cherry presszó, két férfi ropja, én meg leküldöm a langyos sört, Arany Ászok, a pokol legmélyebb bugyra, mégis emlékeztetnem kell rá magam, hogy több nem esne jól. A felest megszokásból megittam előtte, így megint nincs aperitif. Lehetne ebből egy ördögi kört csinálni, és itt maradni, telni kezdene egy másik élet, előbb elmenne a visszafelé kinézett IC, majd elindulna a hét is, és szép lassan már nem lenne olyan nap, mikor furcsa lenne a Cherry garázspresszó délben.

Még két férfi ül a kocsmában a táncolókon kívül, ők szerencsésebbek, nekik még jutott vodka, most emelik a poharat, amikor odanézek, el lehetne itt kártyázni az egy darab életet, ezt gondolom, amikor az egyik azt mondja, hogy „egyszer élünk”, megiszom a maradék sörömet, a férfiak lehúzzák a vodkát, és mindjárt rá a sört is, irigylem őket, mintha az ő sörük hidegebb lenne, a másik felnéz, a valószerűtlenül táncoló férfiakat figyeli, odakint elhallgat a harang, elmúlt dél, aztán annyit mond, egészen halkán, úgy, hogy alig értem, hogy „és ez már az”.

